
KOLOSKOPI – GJELDER OGSÅ SIGMOIDEOSKOPI

NB: HUSK TARMTØMMING – SE NESTE SIDE

Hvorfor foretas koloskopi?

Undersøkelsen foretas vanligvis fordi symptomene gir legen mistanke om tarmsykdom, eller at man har økt forekomst av tarmsykdom i familien (arvelighet). Koloskopi brukes også i behandlingsmessige grep, f.eks. fjerning av polypper for å forebygge fremtidig tarmkreft.

Hvordan utføres undersøkelsen?

Koloskopi er undersøkelse av tykktarmen. En myk bøyelig slange føres opp gjennom tykktarmen via endetarmsåpningen. Med et kamera i tuppen av slangen overføres bildene til en skjerm der man kan se tarmens slimhinne og om nødvendig ta vevsprøver og fjerne polypper.

Først ligger du på venstre side på undersøkelsesbenken, deretter oftest på ryggen. Før eller under koloskopien kan du ved behov få avslappende eller smertestillende sprøyte.

Etter at legen har undersøkt endetarmsåpningen med en finger, føres koloskopet gjennom endetarm og tykktarm og eventuelt også inn i nedre del av tynntarmen. Det er helt avgjørende for en teknisk god undersøkelse, at tømingsinstruksen blir fulgt! Noen ganger må tarminnhold suges eller spyles ut, andre ganger kan det være nødvendig å sette inn litt luft for å få tilstrekkelig oversikt.

En koloskopi tar vanligvis mellom 30-60 minutter, avhengig av teknisk fremdrift, om man er godt tømt, om det skal tas vevsprøver og om det skal fjernes polypper.

Funn og behandling ved koloskopi

Ved undersøkelsen kan man bl.a. påvise utposninger, trange partier, betennelser, blødninger, sår og svulster. Ofte tas det vevsprøver fra slimhinnen og det tas alltid vevsprøver av ev. svulster. Prøvene sendes inn til mikroskopisk undersøkelse. Selve prøvetakingen er smertefri, men undersøkelsen oppleves forskjellig fra person til person.

Risikoforhold og komplikasjoner ved koloskopi

Det er svært sjelden med komplikasjoner under denne typen undersøkelser (under 0,5%). I enkelte situasjoner kan risikoen være litt større, og du vil da få informasjon her både muntlig og skriftlig om forholdsregler ved hjemreise. Skulle du etter hjemkomsten få smerter i magen, oppkast, blødning/blodig avføring må man ta kontakt enten hit eller med legevakt.

Etter undersøkelsen

Du kan reise hjem umiddelbart etter undersøkelsen, men hvis du har fått intravenøs medisin skal du observeres litt på klinikken før hjemreise. Du kan IKKE kjøre bil samme dag dersom du har fått beroligende medisiner. Du får rutinemessig ikke sykemelding for selve undersøkelsen.

Beskjed om resultat av undersøkelsen:

Du får en muntlig og ev. skriftlig orientering om resultatet av undersøkelsen umiddelbart etter undersøkelsen. Ved prøvetaking sendes dette til laboratoriet for undersøkelse og vi får ikke svar på prøvene før etter ca 1-4 uker. Det sendes en epikrise/beskrivelse av undersøkelsen til din fastlege/henvisende lege innen ca 1 uke etter undersøkelsen. Som hovedregel sendes det ikke ut prøvesvar til deg dersom det ikke er behov for tiltak. Er det nødvendig med videre undersøkelse eller henvisning til sykehus vil du og din lege bli informert om dette.

KOLOSKOPI/SIGMOIDEOSKOPI

Sted: Vi deler lokaler med Kalbakkenklinikken, Trondheimsveien 391, 0953 Oslo.

Det er parkering like utenfor, gratis i opptil 3 timer.

Møt opp 15 min. før timen for undersøkelsen.

Forberedelse og tarmtømming:

Tømmingsmidler: PICOPREP eller CITRAFLEET og TOILAX, 4 tbl., kjøpes reseptfritt på apotek

Husk å kjøpe tømmingsmiddelet i god tid før undersøkelsen. Det er viktig at du benytter vår fremgangsmåte og ikke pakningsvedlegget.

Forberedelser: For en vellykket undersøkelse må tarmen være helt ren og tømt for avføring. Det er derfor viktig at du leser instruksjonene i god tid og følger dem nøye.

Siste uke før undersøkelsen:

Bruker du jerntabletter, midler mot treg avføring (f.eks. loppefrø, linfrø, solsikkefrø) må du slutte med disse. Du skal unngå brød med hele korn eller kornblandinger med hele frø og frørike frukter/grønnsaker (f.eks. vannmelon, druer, tyttebær, bringebær, multer, kiwi, karve og surkål). Blodfortynnende – se under.

4 dager før undersøkelsen: Pass på å drikke 2-3 liter væske daglig.

3 dager før undersøkelsen: Ta 2 avføringstabletter – Toilax - på kvelden.

2 dager før undersøkelsen: Ta 2 avføringstabletter – Toilax, på kvelden.

Dagen før undersøkelsen:

Du kan spise en lett frokost kl 08-09 (en skive hvitt brød, smør/margarin, ett kokt egg og klar drikk). Etter frokost skal du ikke spise frem til undersøkelsen. Pass på å drikke rikelig før tømmingen starter (minimum 1 liter) og drikk klare væsker med salt og sukker, avsilt suppe, buljong, juice, brus, saft, sportsdrikk.

Ta første pose med PICOPREP eller CITRAFLEET ca KL 15

Fyll et glass med 1,5 dl iskaldt vann. Hell innholdet i posen i glasset. Rør om i 2-3 minutter til pulveret er fullstendig oppløst. Blandingen vil være uklar. Drikkes umiddelbart etterfulgt av to glass vann.

Drikk deretter **2 liter** klar væske (vann, sportsdrikk, eplejuice, klar saft, klar buljong, mineralvann, te) frem til neste pose tømmingsmiddel (dvs. ca 4 dl per time).

Unngå melk, juice med fruktkjøtt, og solbær/blåbærsaft (da dette kan sette farge på slimhinnen).

Ta andre pose med PICOPREP eller CITRAFLEET KL 20

Følg samme prosedyre som for første pose. Drikk deretter minst 1 liter væske før sengetid. Noen kan bli sår i endetarmsåpningen. Du kan bruke vaselin, men ikke sinksalve.

Pass på at du ikke spiser fast føde etter frokost dagen før undersøkelsen (tømmingsdagen), samt undersøkelsesdagen!

Om morgenen undersøkelsesdagen er det fortsatt viktig å drikke klar væske frem til 2 timer før undersøkelsen.

Dersom du har time for undersøkelse etter 17:00 (gjelder både PicoPrep og Citrafleet)

1.dose tas kl. 06:00 på undersøkelsesdagen. Røres ut i 1,5dl vann og drikk deretter 2L som over.

2.dose tas kl. 12:00 på undersøkelsesdagen. Røres ut i vann og drikk deretter 2 L væske som nevnt over. Deretter drikker du rikelig med væske inntil 2 timer før undersøkelsen.

Blodfortynnende medikamenter:

Bruker du Acetylsalisylsyre/Albyl e kan du fortsette med denne.

Bruker du Plavix/clopidogrel må du stoppe 5 dager før. Bruker du **Efient eller Brilique** må du forhøre deg med fastlegen om du kan stoppe med disse ca en uke før.

Bruker du Xarelto, Pradaxa, Lixiana eller Eliquis skal du vanligvis stoppe med disse ca 2 dgr. (48t) før

Har du mekanisk hjerteklaff, nylig hjerteinfarkt og innlagt stent eller er usikker på om det er trygt å stoppe med blodfortynnende skal du kontakte fastlege i god tid før undersøkelsen.

Marevan: Skal ikke tas siste 2 dager. I tillegg må du møte opp 30 min. før og ta blodprøve-INR. INR bør være under ca 2,0 før undersøkelsen. NB: bruker du Marevan pga mekanisk hjerteklaff og ikke kan stoppe med blodfortynnende må du kontakte fastlege for overgang til blodfortynnende sprøyter før undersøkelsen (og siste blodfortynnende sprøyte kan settes senest 12 timer før undersøkelsen).

Viktig å huske:

- Har du diabetes og bruker insulin, vil vi prioritere deg tidlig på dagen.
- Ta gjerne med mat til etter undersøkelsen.
- Gi oss beskjed enten på forhånd eller direkte til sykepleier ved oppmøte at du ønsker smertestillende/beroligende.
- Pasienter med kunstig hjerteklaff, eller nylig gjennomgått hjerteinfarkt skal vanligvis ikke slutte med blodfortynnende medisiner. Ved tvil om du kan slutte eller ikke må du kontakte fastlegen din og rådføre deg.
- Pasienter med nedsatt nyrefunksjon, alvorlig hjertesykdom, kolostomi og pasienter med elektrolyttforstyrrelser må utvise forsiktighet ved bruk av tømmingsmiddel og bør vanligvis henvises sykehus. Det samme gjelder alvorlig svekkede pasienter.

Egenandel og materiellkostnader

Det er egenandel på 351 kr og i tillegg kommer materiellkostnader. Det gjøres oppmerksom på at materiellkostnader ved undersøkelse/behandling ikke dekkes av frikortordningen.

Vi tar dessverre ikke imot kontanter. Vi oppfordrer til å betale med kort. Ved betaling med giro tilkommer et gebyr.

Avbestilling/endring av time eller manglende oppmøte

Avbestilling/endring av time må skje snarest mulig og senest 1 virkedag før undersøkelsen.

Manglende oppmøte eller for sen avbestilling faktureres etter gjeldende regler (p.t. 409.-).

Pasientreise og utgifter

Dersom du har hatt reiseutgifter, og skal søke om dekning av disse finner du mer informasjon om dette på www.pasientreiser.no eller ved å ringe Pasientreiser på telefon 05515. Du kan også gå inn på <https://helsenorge.no/rettigheter/pasientreiser> for mer informasjon.

Velkommen til Oslo Gastroklinikk. NB: vi deler lokaler med Kalbakkenklinikken

Spørsmål kan sendes både på epost: post@oslogastroklinikk.no eller per telefon: 21090280.

Vi har gratis parkering rett utenfor døren opptil 3 timer, du trenger ikke å trekke parkeringsoblat.